

Traži!

login:

lozinka:

Prijava

Ne sjećam se lozinke

Zdravlje u Zadarskoj županiji

Epidemiologija tuberkuloze u Zadarskoj županiji od 1997. do 2007. godine (Tuberculosis in County of Zadar 1997. – 2007.)

Snježana Marinović - Dunatov

Služba za epidemiologiju, Zavod za javno zdravstvo Zadar

Ključne riječi: tuberkuloza, Zadarska županija

UVOD

Tuberkuloza je zarazna bolest uzrokovana bakterijom *Mycobacterium tuberculosis* i uglavnom zahvaća pluća. Bolest je stara koliko i čovječanstvo. Nazočna je u čitavom svijetu.

Izvor infekcije je bolesnik i to onaj koji ima plućnu tuberkulozu ili tuberkulozu larinksa. Dok kašlje, kiše, govori, pljuje, smije se ili pjeva takav bolesnik izbacuje bacile TBC u zrak. Ako zdrava neinficirana osoba udahne zrak koji sadrži bakteriju, postane inficirana. Tuberkuloza nije vrlo zarazna bolest i rizik infekcije u dugotrajnom kućnom kontaktu kreće se oko 30%. Uglavnom se zaraze osobe koje su u bliskom i dugotrajnom kontaktu s bolesnikom. Povećan rizik od zaraze postoji i kod beskućnika, neishranjenih i siromašnih osoba.

Infekcija najčešće ne napreduje u bolest, već ostaje latentna i može perzistirati doživotno. Ove osobe njihov imunološki sistem štiti od razvijanja bolesti i one ne mogu širiti tuberkulozu na druge ljude. Stoga je važno razlikovati infekciju tuberkuloznim bacilom od tuberkuloze kao bolesti. Progresija infekcije u bolest znatno je češća u imunokompromitiranih pacijenata: oboljelih od dijabetesa, kronične bubrežne insuficijencije, karcinoma, silikoze, kod gastrektomiranih, kod osoba koje uzimaju opojne droge i.v. ili ušmrkavaju kokain, alkoholičara, reumatskih bolesnika i kod HIV inficiranih osoba. Polovica neliječenih bolesnika umire unutar 5 godina.

Tuberkuloza je češća u nerazvijenim zemljama nego u razvijenim. Danas je dvije milijarde ljudi, odnosno svaki treći stanovnik svijeta zaražen bakterijom tuberkuloze. U vrijeme otkrića uzročnika tuberkuloze 1882. godine u svijetu je bio zaražen svaki sedmi stanovnik.

U 2008. godini aktivnu bolest je razvilo 9,4 milijuna ljudi. To čini prosječnu svjetsku incidenciju od oko 140 na 100.000 stanovnika. Incidencija TBC se u pojedinim dijelovima svijeta značajno razlikuje. Najviše oboljelih ima u područjima Afrike gdje je incidencija 350 na 100.000 stanovnika i jugoistočne Azije gdje je incidencija 180 na 100.000 stanovnika.

U 2008. godini umrlo je zbog ove bolesti 1,5 milijuna ljudi. Najniža incidencija je manja od 10 na 100.000 stanovnika u nekim razvijenim europskim zemljama gdje ne predstavlja epidemiološki problem. U zemljama u razvoju i onima s lošom epidemiološkom situacijom tuberkuloza dominira u mlađim dobnim skupinama. Muškarci oboljevaju češće (oko 60%) nego žene.

Hrvatska pripada području srednje incidencije s 23 na 100.000 stanovnika (raspon od 9 do 37) s 1.016 registriranih novooboljelih u 2008. godini. Tuberkuloza je češća u sjevernim i istočnim županijama RH. U Hrvatskoj pratimo silazni trend pobola od TBC od sredine prošloga stoljeća koji je domovinskim ratom bio prekinut, ali od 1998. godine se ponovno nastavlja. U Hrvatskoj je 2008. godine u odnosu na prethodno desetljeće zaustavljen trend pada broja rezistentnih i multirezistentnih (MDR) sojeva TBC, koji su otporni na lijekove za liječenje tuberkuloze. Niska stopa prevalencije rezistentne i MDR tuberkuloze iznosi manje od 1 na 100.000 stanovnika u Hrvatskoj. U svijetu pratimo porast rezistentne tuberkuloze i u 2008. godini zabilježena je dosad najveća stopa MDR TBC (5% svih TBC).

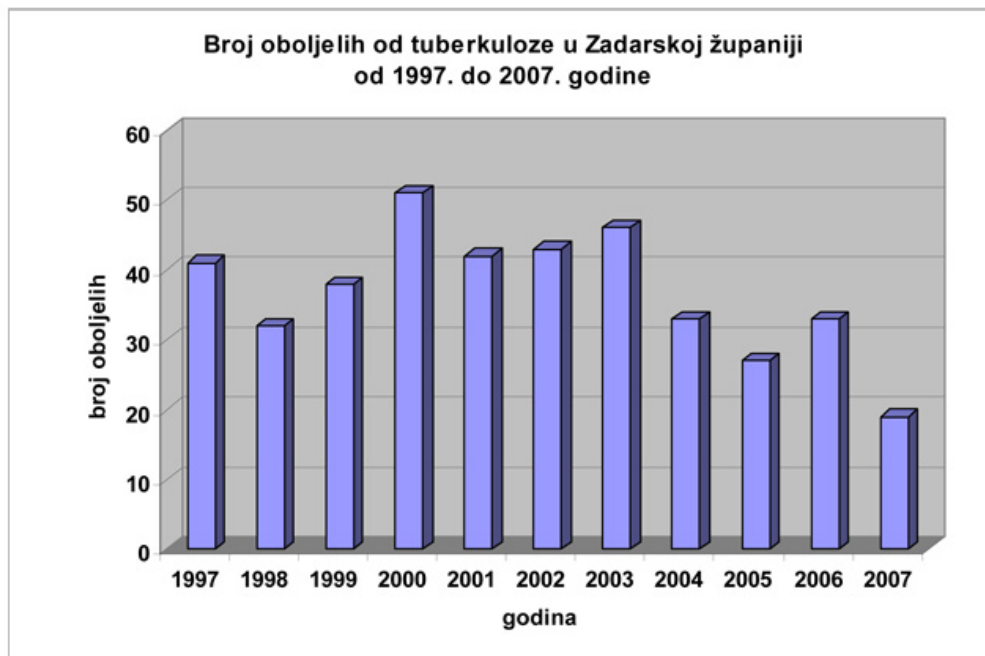
MATERIJALI I METODE

Retrospektivno su analizirani podaci tijekom jedanaest godina (1997. - 2007.). Analizirana je incidencija tuberkuloze. Korišteni su podaci iz Hrvatskog zdravstveno – statističkog ljetopisa, Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo za vremensko razdoblje od 1997. do 2007. godine. Podaci su prikazani grafički.

REZULTATI

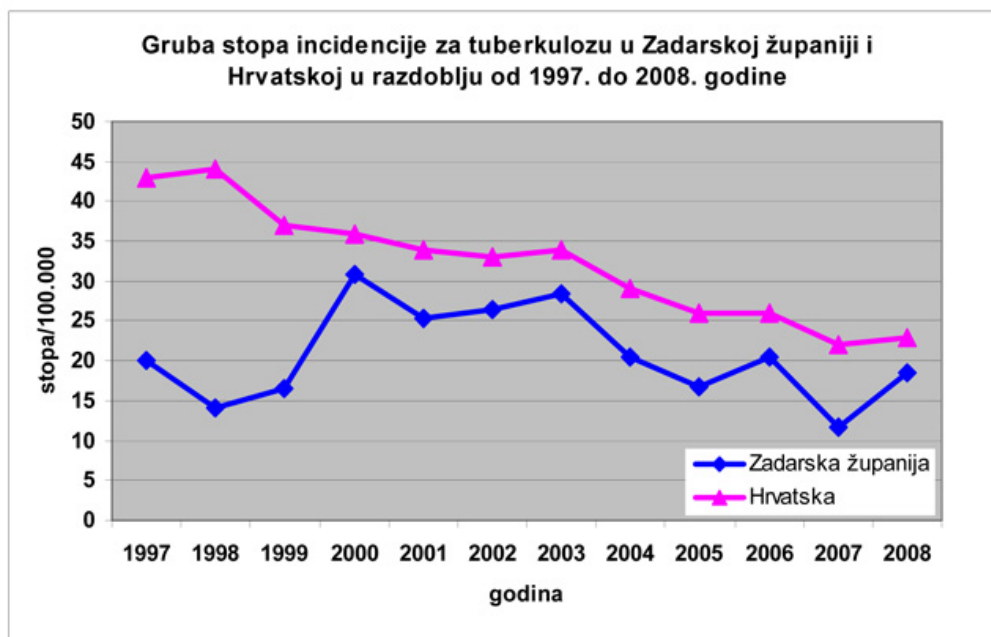
Podaci pokazuju da je tuberkuloza u našoj županiji prisutna, ali iz godine u godinu sve manje. Naša županija uz ostale priobalne županije ima nižu incidenciju tuberkuloze nego što je prosječna državna incidencija.

Slika 1.

Slika 1. prikazuje apsolutan broj oboljelih od tuberkuloze u Zadarskoj županiji 1997. – 2007. godine, razvrstanih po godinama. Najveći broj oboljelih je 51 u 2000. godini, a najmanji 19 oboljelih u 2007. godini.

Slika 2.

Slika 2. prikazuje odnos stope incidencije tuberkuloze na 100.000 stanovnika u Zadarskoj županiji prema stopi incidencije tuberkuloze u Hrvatskoj na 100.000 stanovnika, od 1997. do 2007. godine. Ova slika potvrđuje da je tuberkuloza sve rjeđa u našoj županiji kao i u Hrvatskoj i da stope incidencije imaju stalan pad. U promatranom vremenskom razdoblju stopa incidencije tuberkuloze se gotovo prepolovila tj. smanjila se s 20 na 11 na 100.000 stanovnika.

Vidljiva razlika postoji na početku praćenog perioda gdje naša županija pokazuje poratni pad incidencije tek od 2000. godine, za razliku od državnog pada incidencije koji se prati od 1998. godine. To je posljedica jačih ratnih zbivanja na ovim područjima.

Kontakt osoba:

Snježana Marinović - Dunatov, dr. med. spec. epidemiologije
Služba za epidemiologiju
Zavod za javno zdravstvo Zadar
Zadar, Kolovare 2
Tel: 023/300 842
Faks: 023/211 072
E-mail: marinoviu0107@yahoo.com